

Fyra landsting ger alla läkare arbetsplatskod

Läkare som ska kunna skriva ut subventionerade läkemedel måste ha en arbetsplatskod, beslöt riksdagen i fredags.

Hittills har fyra stora landsting bestämt att alla läkare, oavsett anställning, får arbetsplatskod. Nu vill Läkarförbundet att övriga landsting gör likadant.

II Landstingen i Stockholm, Skåne, Västra Götaland och Östergötland kommer att ge arbetsplatskoder till alla läkare som begär en sådan, oavsett om man är landstingsanställd, privatpraktiserande eller pensionär. Eva Nilsson Bågenholm, ordförande i Läkarförbundets läkemedelsråd, välkomnar detta.

Läkarförbundet ska på nästa representantskapsmöte med lokalföreningarna diskutera hur man kan agera lokalt för att påverka politikerna i övriga landsting åt samma håll.

– Jag tror utsikterna är goda nu när de här fyra stora redan har infört generella arbetsplatskoder, säger Eva Nilsson Bågenholm.

Vådjade förgäves

Läkarförbundet har mejlat till alla riksdagsledmöter, uppvakttat socialutskottet och skrivit debattartiklar mot arbets-

platskoderna. Trots det beslutade riksdagen i fredags att det i framtiden ska krävas en arbetsplatskod på receptet för att patienten ska slippa betala den reella läkemedelskostnaden. Eva Nilsson Bågenholm menar att varje läkemedel som förskrivs av till exempel pensionerade läkare, forskande läkare och av anställda läkare på sin fritid motsvaras av ett besök på en vårdcentral eller akutmottagning. Om möjligheten till fri förskrivning inskränks drabbar det patienterna och belastar hälso- och sjukvården.

Landstingen kan avgöra

Marianne Boivie, projektledare på Landstingsförbundets Läkemedelsprojekt säger att det nu ankommer på landstingen att avgöra hur man vill göra med arbetsplatskoderna. Under veckan anordnar Landstingsförbundet och Apoteket en temadag där representanter för alla landstingen är inbjudna att diskutera frågan.

– I och med att delar av kostnadsansvaret lagts ut på landstingen för läkemedelsförmånen från staten, så är det också landstingens sak att bedöma om de vill ge arbetsplatskoder till ickeanställda. Det är landstinget som gör ett ekonomiskt åtagande genom att dela ut en arbetsplatskod.

Mikael Hoffman, chef för läkemedelsenheten i Östergötland, säger dock att det inte finns något ekonomiskt problem i att landstingsanställda läkare på sin fritid eller pensionerade läkare skriver ut läkemedel.

– Vi utgår ifrån att alla läkare skriver ut läkemedel till patienter som har behov av dem.

– Dessa patienter är sjuka och skulle annars komma till sjukvården vilket skulle bli ännu dyrare, säger Mikael Hoffman.

– Jag hoppas att den inställningen sprider sig så att problemet försvinner, säger Eva Nilsson Bågenholm.

Ny nämnd inrättas

I samband med beslutet om arbetsplatskoderna avgjordes också att läkemedel som ska lämnas ut mot recept ska bytas ut mot det billigast utbytbara läkemedel som finns tillgängligt på det enskilda apoteket. Dessutom beslutade riksdagen att Läkemedelsförmånsnämnden nu inrättas.

Den nya myndighetens ska ansvara för beslut om subventioneringar och prisregleringar som gäller läkemedel.

Sara Hedbäck

sara.hedbäck@lakartidningen.se

Etikregler anpassas till internationella deklARATIONER

II Ett förslag till nya etiska regler för läkare är klart och ska fastställas av läkarförbundets fullmäktigemöte i maj. De flesta av de föreslagna ändringarna, förutom de rent språkliga, är tillägg. Och de flesta tilläggen är en anpassning till internationella eller europeiska etiska regler och deklARATIONER, till exempel »barmhärtigesamariten-regeln« i WMAs International Code of Medical Ethics, WMAs deklARATION om eutanasi-förbud och LissabondeklARATIONEN om patienträttigheter.

Tilläggen är i huvudsak:

- »Läkaren skall (...) efter bästa förmåga hjälpa människor i medicinsk nödsituation. Läkare får aldrig medverka till att aktivt påskynda döden.«

- »Läkaren skall behandla patienten med empati, omsorg och respekt« (...).

- »Läkaren skall respektera patientens rätt till information om sitt hälsotillstånd och möjliga behandlingsalternativ

och om möjligt i behandlingen utgå från informerat samtycke samt avstå från att lämna upplysningar som patienten inte önskar.«

- »Läkaren får inte inleda ett sexuellt förhållande med en patient som står under läkarens vård.« De europeiska läkarorganisationernas motsvarande regler har i allmänhet ingen tidsbegränsning.

- »Läkaren får aldrig på något sätt medverka vid dödsstraff, tortyr eller andra grymma och omänskliga handlingar.«

- »Läkaren skall i sin gärning bidra till att medicinska resurser användes i enlighet med dessa regler och aldrig medverka till att bereda enskilda patienter eller patientgrupper otillbörlig ekonomisk, prioriteringsmäs-

»Läkaren får aldrig på något sätt medverka vid dödsstraff, tortyr eller andra grymma och omänskliga handlingar.« Så står det bland annat i ett förslag till etiska regler för läkare som ska fastställas av läkarförbundets fullmäktigemöte i maj. Männerna på bilden har fått händerna amputerade efter domstolsutslag i Mauritienien.

sig eller annan fördel.«

Förslaget utökar de nuvarande 12 reglerna till 16 och stuvar om den inbördes ordningen en aning. (LT)